

Høytflyvende teknologi – jordnære formål

Værmeldinger, GPS i biler, Google Earth, skredovervåking og taxibestillinger. Romvirksomhet er blitt en uunnværlig del av norsk hverdagsliv.

Nærings- og handelsminister Trond Giske lanserte den 26. april stortingsmeldingen *Mellom himmel og jord: Norsk romvirksomhet for næring og nytte*. For første gang siden 1987 skal Stortinget ta stilling til en helhetlig strategi for norsk rompolitikk. Norge har stor nytte av satellittbasert infrastruktur innenfor mange samfunnsområder, og betydningen har økt svært mye de siste 26 årene.

- Romvirksomheten er et viktig bidrag til verdiskaping i norsk økonomi, for bærekraftig utvikling og for at nordmenn skal kunne leve sikrere og mer komfortable liv. Romvirksomhet er også i økende grad en forutsetning for at vi skal kunne videreføre vår rolle som en stor maritim nasjon, en nordområdenasjon, en teknologinasjon, og en miljønasjon, sier Trond Giske.

Fire hovedmål

Regjeringen vil jobbe for at romvirksomhet fortsatt skal være et verktøy for norske interesser. Politikken er nytteorientert. I meldingen presenterer regjeringen en rekke tiltak som skal sikre at romvirksomheten bidrar til å oppnå fire hovedmålsetninger:

1. Lønnsomme bedrifter, vekst og sysselsetting.
2. Dekning av viktige samfunns- og brukerbehov.
3. Bedre utnyttelse av internasjonalt samarbeid .
4. God nasjonal forvaltning.

- Romvirksomheten berører mange sektorer og det er derfor viktig med en helhetlig tilnærming til hvordan utnytte ressursene til romvirksomhet på en best mulig måte i årene fremover, sier Giske.

En milliard kroner

Teknologi som utnytter satellitter brukes i dag blant annet innenfor sjøredning, havovervåking, miljø- og klimaovervåking, værvarsling, kommunikasjon, navigasjon, og fiskerioppsyn. Norge har bygget opp egenevne innen romteknologi, primært gjennom internasjonalt samarbeid gjennom den europeiske romorganisasjonen ESA. Norge har forpliktet én milliard kroner de kommende årene til deltakelse i ESA. Mesteparten av bidraget kommer tilbake til Norge ved at ESA kjøper teknologi og tjenester fra norske rombedrifter.

- Dette bidrar til norsk næringsutvikling gjennom teknologiutvikling, markedsadgang og tidlig innsikt i romsystemene som utvikles internasjonalt, sier Giske.

Bedre værvarsel

I Norge er vi opptatt av været. Forventningen til riktige prognoser er store, og irritasjonen når de ikke slår til, kan være tilsvarende stor.

- Som romfartsminister er det gledelig å kunne varsle sikrere værmeldinger i fremtiden, sier Giske.

Dette sikres ved at Norge har vært med på å vedta at det skal bygges en ny generasjon værsatellitter i Europa. De seks nye satellittene vil gi 100 ganger mer data enn den flåten av værsatellitter som meteorologene bruker i dag. Det gir sikrere og mer nøyaktige værvarsler.

- Dette er i tråd med de norske visjonene for romvirksomhet: Bruken av rommet skal komme samfunnet til gode. Den skal også skape næringsaktivitet. Det er derfor vi snakker mer om romøkonomi enn romfart i Norge, sier Giske.

Fakta om norsk romvirksomhet

- Spredt befolkning, store havområder og en naturressursbasert økonomi gjør at norsk forvaltning, næringsliv og forskning har stor nytte av teknologi som nyttiggjør satellitter. Satellittkommunikasjon var viktig i utbyggingen av petroleumsinstallasjoner i Nordsjøen på 70-tallet, og er fortsatt avgjørende for å kunne tilby bredbånd til offshorefartøyer og til handelsflåten.
- Nyten av romvirksomhet er særlig stor i nordområdene, der satellitteknologi legger til rette for at store, sårbare områder kan forvaltes på en forsvarlig måte. Data fra havovervåkingssatellitter er en viktig innsatsfaktor i regjeringens storsatsing BarentsWatch og har gjennom flere år gitt bidrag til overvåking av ulovlig fiske, oljesøl og skipsfart.
- Norge deltar i EUs satellittnavigasjonsprogram Galileo, som vil bidra til navigasjonstjenester med bedre dekning og presisjon i nordområdene, og i EUs jordobservasjonsprogram Copernicus, som vil bli et viktig virkemiddel for hav- og miljøovervåking i nordområdene. Forskning utført ved Andøya Rakettskytefelt bidrar til å øke forståelsen for atmosfæriske fenomener i polarstrøkene.
- Norge har over mange år bygget opp en konkurransedyktig romrelatert industri, som innenfor enkelte nisjer har en global markedsandel på opp mot 20 prosent. Den romrelaterte industrien er nisjeorientert, men konkurransedyktig, og omsetter for om lag 6 mrd. kroner årlig.
- Norsk romrelatert industri leverer blant annet telekommunikasjonstjenester, avanserte navigasjonstjenester, bakkestasjonstjenester for satellitter og komponenter til satellitter og bæreraketter. I mange tilfeller gir teknologiutvikling innen romvirksomhet også spilloreffekter til andre høyteknologiske områder som forsvarsindustrien, luftfart, offshorenæringen og maritim sektor. Norske bedrifter som Kongsberg Norspace og KSAT er blant de verdensledende på sine felter.

Pressekontakt:

Øystein Solvang, kommunikasjonsrådgiver i Nærings- og handelsdepartementet, 466 60 428. oys@nhd.dep.no

Pressevakten i Nærings- og handelsdepartementet, tlf 902 51 303, nhdinfo@nhd.dep.no.